

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Jablonci nad Nisou rozhodl předsedou senátu Mgr. Jaroslavem Kneřem jako samosoudcem ve věci

žalobce (žalobkyně): **Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČ 47116617, se sídlem Pobřežní 655/21, 186 00, Praha 8**

proti

žalovaným:

- 1) **Kateřina J [REDACTED] E [REDACTED], nar. [REDACTED], t.č. [REDACTED]**, zast. opatrovníkem: *JUD Jaroslav Belda, advokát, AK Lípová 7, Jablonec nad Nisou*
- 2) **Miroslav R [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]**, zast. *JUDr. Bc. Štěpán Mašek, advokát, AK Komenského 21a, Jablonec nad Nisou*

zaplacení 446.828,- Kč s přísl.

t a k t o :

- I. **Žalovaná č. 1 Kateřina J [REDACTED] E [REDACTED] je povinna zaplatit žalobci částku 446.828,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z této částky od 2.3.2011 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. **Ve vztahu k žalovanému č. 2 Miroslavu R [REDACTED] se žaloba zamítá.**
- III. **Žalovaná č. 1 Kateřina J [REDACTED] E [REDACTED] je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17.880,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**
- IV. **Žalobce je povinen zaplatit žalovanému č. 2 Miroslavu R [REDACTED] náhradu nákladů řízení ve výši 50.336,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Bc. Štěpána Maška.**

Odůvodnění

Žalobou podanou dne 4.3.2011 se žalobce proti žalovaným domáhal solidární úhrady částky 446.828,- Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky za dobu od 2.3.2011 do zaplacení. Svůj návrh odůvodnil tím, že žalovaná č. 1) dne 21.4.2008 v 8.55 jako řidička vozidla Ford Puma, RZ [REDAKCE] v majetku žalovaného č. 2) způsobila v ul. Podhorské v Jablonci nad Nisou dopravní nehodu, při které došlo k těžkému zranění chodkyně Jitky K[REDAKCE]. Žalovaná č. 1) z místa nehody bez zastavení ujela, aniž by poskytla zraněné jakoukoliv pomoc a aniž by nehodu oznámila Policii ČR. Jednáním žalované č. 1) byla zmařena možnost Policie ČR i žalobce provést řádné prošetření dopravní nehody, například toho, zda nebyla žalovaná č. 1) v době nehody pod vlivem alkoholu nebo drog.

Žalobce jako pojistitel škodícího vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb. vyplatil z titulu popsané pojistné události pojistné plnění v celkové výši 446.828,- Kč sestávající z nákladů léčení vyplacených VZP ČR v částce 180.694,- Kč, bolestného, náhrady ztráty na výdělku a nákladů odborného posudku v částce 142.334,- Kč a doplatku bolestného, náhrady ztížení společenského uplatnění a nákladů na posudky v částce 123.800,- Kč.

Žalobce požadoval náhradu vyplaceného pojistného plnění ve výši odpovídající žalované částce solidárně po obou žalovaných s odkazem na ust. §§ 420 a 427 občanského zákoníku a § 10 odst. 1 písm. d) zák. č. 168/1999 Sb. v účinném znění a to po žalované č. 1) jako po viníku nehody a po žalované č. 2) pak jako po provozovateli škodícího vozidla, žádným z žalovaných však nebylo ničeho uhrazeno.

Opatrovník žalované č. 1) žalobou uplatněný nárok odmítl a poukázal na to, že podmínkou vzniku nároku žalobce na náhradu toho, co za žalovanou č. 1) plnit z titulu pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je podle § 10 odst. 1 písm. d) a e) zák. č. 168/1999 Sb. v účinném znění vedle nesplnění povinnosti přivolat k dopravní nehodě v zákonem stanovených případech policistu, případně sepsat záznam o dopravní nehodě vždy současně i to, že v důsledku tohoto opomenutí došlo ke ztížení možnosti pojistitele provést řádné šetření. V daném případě nebyla posledně zmíněná podmínka splněna, když žalovaná č. 1) sice od dopravní nehody ujela, avšak nehoda byla přesto předmětem podrobného šetření policie a byla následně řešena i v trestním řízení a žalobce tedy měl dostatečný podklad pro uplatnění svých nároků. Pokud jde o zmaření vyšetření žalované č. 1) na ovlivnění alkoholem v době dopravní nehody, poukazuje její opatrovník na to, že žalovaná č. 1) byla po předmětné dopravní nehodě účastna jiné dopravní nehody v Mělníku, kde jí byla asi 1,5 hodiny po první nehodě provedena orientační dechová zkouška na ovlivnění alkoholem s negativním výsledkem, tedy je, s ohledem na krátký časový odstup, zřejmé, že ani při první nehodě nebyla pod vlivem alkoholu. Celkově tak nebyla nijak ztížena možnost žalobce předmětnou nehodu řádně prošetřit a nárok na náhradu toho, co za žalovanou č. 1) plnil tak není dán.

Žalovaný č. 2) rovněž odmítl žalobou uplatněný nárok, když uvedl, že v době nehody nebyl provozovatelem škodícího vozidla, neboť toto jako jeho vlastník svěřil k dlouhodobému užívání svému synovi Pavlu R[REDAKCE], který jej užíval výlučně a který jej rovněž zapůjčil v inkriminovaný den žalované č. 1). Uvedené bylo zjištěno, již v trestním řízení proti žalované č. 1).

Žaloba by ve vztahu k žalovanému č. 2) nebyla ostatně důvodná ani, kdyby provozovatelem vozidla byl. Ust. § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb. v účinném znění zakládá solidární odpovědnost provozovatele vozidla ve vztahu k nároku pojišťovny v případech, kdy

porušil základní povinnost týkající se provozu na pozemních komunikacích, a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, za kterou pojištěný odpovídá, což v daném případě zjištěno nebylo. Provozovatel se dále může odpovědnosti zprostit, prokáže-li, že nemohl jednání pojištěného ovlivnit. Solidární odpovědnost žalovaného č. 2) ve vztahu k žalobou uplatněnému nároku nelze dovodit ani s ust §§ 420, 427 a 483 občanského zákoníku, jak naznačuje žalobce, neboť uvedená ustanovení se týkají nároku na náhradu škody, přičemž žalobou uplatněný nárok je originárním postižním právem pojistitele a tato ustanovení na něj nelze vztáhnout.

Žalovaný č. 2) dále poukázal na to, že on sám i jeho syn Pavel R. poskytl v souvislosti s předmětnou nehodou veškerou myslitelnou součinnost orgánům činným v trestním řízení i žalobci, kterému nehodu nahlásil nejpozději následujícího dne. Z uvedeného důvodu se žalovaný domnívá, že uplatnění nároku žalobcem vůči jeho osobě za situace, kdy on sám neporušil jakoukoliv právní povinnost, je v rozporu s dobrými mravy.

Na základě zhodnocení provedených důkazů jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti učinil soud tyto skutkové závěry:

Podle záznamu Policie ČR o dopravní nehodě žalovaná č. 1) dne 21.4.2008 v 08.55 hodin jako řidička vozidla Ford Puma počala předjíždět před ní jedoucí vozidlo, které zastavilo před přechodem pro chodce v ul. podhorská v Jablonci nad Nisou, aby umožnilo přejít chodce po přechodu. Při tomto manévru žalovaná č. 1) srazila chodkyni Jitku K. a těžce jí zranila a následně z místa bez zastavení ujela. Žalovaný č. 2) je v záznamu uveden jako vlastník škodícího vozidla.

Dle sdělení policie z 17.3.2009 byla totožnost řidičky škodícího vozidla zjištěna až dodatečně šetřením policie a zjišťování požití alkoholu či psychotropní látky bez jízdy tak bylo bezpředmětné.

Ze záznamu Policie ČR OŘ Mělník vyplývá, že žalovaná č. 1) způsobila dne 21.4.2008 v 10.10 hodin v Mělníku jako řidička vozidla Ford Puma, RZ drobnou dopravní nehodu, kdy jí v této souvislosti byla v 10.55 provedena orientační dechová zkouška na zjištění alkoholu s negativním výsledkem.

Dle záznamu žalobce ohlásil žalovaný č. 2) dne 4.5.2008 pojistnou událost písemně žalobci.

Dle přípisu VZP ČR z 1.3.2010 byla žalovaná č. 1) ze strany VZP ČR vyzvána k úhradě částky 180.694,- Kč.

Dle přípisu z 5.3.2010 byl žalobce o zaplacení uvedené částky ze strany VZP ČR žádán přípisem doručeným 9.3.2010.

V likvidační zprávě žalobce z 26.3.2010 byly náklady léčení Jitky K. stanoveny částkou 180.694,- Kč.

Dle dokladu o platbě z 29.3.2010 vyplatil žalobce tohoto dne VZP ČR částku 180.694,- Kč a to na základě písemného uplatnění tohoto nároku z 10.3.2010.

Žalovanému č. 2) bylo vyplacení uvedeného pojistného plnění oznámeno žalobcem přípisem z 26.3.2010.

Podle potvrzení společnosti Preciosa, a.s. činila ztráta Jitky K. na výdělků za 183 dnů pracovní neschopnosti 52.334,- Kč.

Bolestné bylo posudkem MUDr. Františka Zasche z 4.2.2009 stanoveno na 745 bodů.

Dle likvidační zprávy žalobce z 13.3.2009 bylo Jitce K. přiznáno pojistné plnění ve výši 142.334,- Kč sestávající z bolestného ve výši 89.400,- Kč, náhrady ztráty na výdělků 52.334,- Kč a nákladů léčení 600,- Kč.

Z posudku MUDr. Františka Zasche o ztížení společenského uplatnění z 2.4.2010 vyplývá, že toto bylo v případě Jitky K. stanoveno hodnotou 950 bodů.

Ze zprávy MUDr. Věry Šlajsové z 23.11.2009 vyplývá, že úraz Jitky K████████ zanechal trvalé následky spočívající v subjektivní bolestivosti levé dolní končetiny, omezeném rozsahu pohybu levého ramene a levého kotníku a zohyzďujících jizvách v oblasti levé dolní končetiny a levého ramene.

Dle likvidační zprávy žalobce z 7.5.2010 bylo Jitce K████████ přiznáno pojistné plnění ve výši 123.800,- Kč sestávající z doplatku bolestného ve výši 9.000,- Kč, náhrady ztížení společenského uplatnění ve výši 114.000,- Kč a nákladů na lékařské posudky ve výši 800,- Kč.

Dle dokladu o platbě byla ze strany žalobce Jitce K████████ vyplacena dne 16.3.2009 částka 142.334,- Kč a dne 7.5.2010 částka 123.800,- Kč. Poskytnutí plnění bylo písemně oznámeno žalovanému č. 2).

Přípisem žalobce z 15.6.2010 byli oba žalovaní vyrozuměni o výplatě pojistného plnění ve výši 323.028,- Kč a vyzváni k úhradě odpovídající částky do 30.6.2010.

Z elektronické a písemné komunikace žalobce s advokátem žalovaného č. 2) bylo zjištěno pouze to, že byla vedena jednání o smírném vyřešení sporu, tato však nebyla úspěšná.

Z trestního spisu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou sp.zn. 2 T 181/2008 bylo zjištěno, že se žalovaná č. 1) při výslechu dne 21.4.2008 v 17:35 doznala k zavinění dopravní nehody i k tomu, že z místa nehody ujela. Popřela, že by byla pod vlivem alkoholu nebo léků. Dle záznamů z 21.4.2008 byl v první fázi vyšetřování získán poznatek od zaměstnanců věznice Rýnovice, že vlastníkem vozidla je bývalý zaměstnanec věznice Pavel R████████. Toto upřesnila manželka žalovaného č. 2) Krista R████████, když na telefonický dotaz orgánu policie ČR uvedla, že vlastníkem vozidla je žalovaný č. 2), avšak užívá jej výlučně Pavel R████████. Dle úředního záznamu ze dne 21.4.2008 sdělil orgánům Policie ČR Pavel R████████, že majitelem vozidla Ford Puma je žalovaný č.), avšak výlučně jej užívá Pavel R████████ který vozidlo svěřil dne 21.4.2008 v 7.00 hodin žalované č. 1) ovšem pouze k tomu, aby s ním odjela do Josefova Dolu. Z protokolu o nehodě pak vyplývá, že v tomto byl uveden pouze Pavel R████████ to jako „jiný účastník“, jméno žalovaného č. 2) se objevilo až v doplnění protokolu v části „technické údaje vozidel“, kde je uveden jako vlastník vozidla Ford Puma. Dle rozsudku Okresního soudu v Jablonci nad Nisou č.j. 2 T 181/2008-135 ze dne 2.11.2009, který nabyl právní moci 3.12.2009, byla žalovaná č. 1) v souvislosti s nehodou uznána vinou trestnými činy ublížení na zdraví podle § 244 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a neposkytnutí pomoci podle § 208 tr. zákoníku, přičemž jí vedle trestu bylo uloženo uhradit VZP ČR na náhradě škody částku 180.694,- Kč.

Z výslechu svědka Pavla R████████ syna žalovaného č. 2) bylo zjištěno, že tento výlučně užíval předmětný automobil Ford Puma, žalovaný č. 2) jej vůbec neužíval. Vůz byl financován formou leasingu, svědek byl v době pořízení nezaměstnaný a vůz byl proto napsán na žalovaného č. 2). V den nehody svěřil svědek vůz žalované č. 1), aby s ním odjela z Liberce do Josefova Dolu. Jakmile byl policií informován o nehodě, poskytl policii i žalobci veškerou nutnou součinnost, dokonce policii pomáhal telefonicky dohledat žalovanou č. 1).

Po právní stránce se řešená problematika řídí především zákonem č. 168/1999 Sb. v účinném znění.

Ve vztahu k žalované č. 1) dovozuje žalobce existenci žalobou uplatněného nároku z ust. § 10 odst 1 písm. d) zák. č. 168/1999 Sb, podle kterého má pojistitel proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, mimo jiné jestliže prokáže, že pojištěný bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích sepsat bez zbytečného odkladu společný záznam o dopravní nehodě nebo ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí, a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného šetření pojistitele podle § 9 odst. 3.

V daném případě, kdy při nehodě došlo ke zranění, byla žalovaná č. 1) podle ust. § 47 odst. 4 písm. a) zák. č. 361/2000 Sb. povinna neprodleně ohlásit nehodu policistovi, což neučinila a tím, že z místa bez zastavení ujela, porušila, mimo celé řady jiných, i uvedené ustanovení, je tak zřejmé, že žalovaná č. 1) nesplnila povinnost ohlásit nehodu ve smyslu citovaného ust. § 10 odst. 1 písm. d) zák. č. 168/1999 Sb. Kumulativní podmínkou vzniku nároku pojistitele na náhradu toho, co za pojištěného plnil je fakt, že v důsledku porušení povinnosti (v daném případě povinnosti ohlásit nehodu) byla ztížena možnost pojistitele k řádnému prošetření škodné události, jak bylo opakovaně judikováno, mimo jiné Nejvyšším soudem v usnesení z 20.9.2010 sp.zn. 23 Cdo 3349/2009. Judikatura dále dovozuje, že ztížení možnosti řádného šetření pojistné události pojistitelem se vztahuje i k důvodům, pro které může pojistitel vůči pojištěnému uplatnit regresní nárok (viz. např. rozsudek Nejvyššího soudu z 15.4.2010 25 Cdo 1791/2008). Soud dospěl k závěru, že možnost žalobce prošetřit uvedené okolnosti, resp. možnost aby tyto okolnosti byly zjištěny orgány Policie ČR byla v důsledku jednání žalované č. 1) ztížena a to především tím, že bylo znemožněno provést standardním způsobem vyšetření žalované č. 1) na případné ovlivnění alkoholem, jinými návykovými látkami nebo léky, přičemž případný pozitivní nález by zakládal nárok žalobce na náhradu toho, co za žalovanou č. 1) jako pojištěnou plnil, podle ust. § 10 odst. 1 písm. b), ve spojení s odst. 2 písm. e) zák. č. 168/1999 Sb.

Soud nepřisvědčil shora uvedené argumentaci opatrovníka žalované č. 1) a dospěl naopak k závěru, že nahodilá skutečnost, že žalovaná č. 1) byla následně účastna jiné dopravní nehody, kde jí s odstupem asi 1,5 hodiny byla provedena orientační dechová zkouška na alkohol s negativním výsledkem, nemůže být uvedeném ohledu vykládána v její prospěch. Lze naopak přisvědčit argumentaci žalobce, že způsob a šetření následné nehody byl policisty stanoven s ohledem na její relativně nepatrný rozsah, zatímco, v případě šetření nehody s těžkým zraněním chodkyně by policisté mohli využít i jiné prostředky, například ke zjištění případného ovlivnění jinými látkami, než pouze alkoholem. Jakkoliv je doba mezi první nehodou a provedením dechové zkoušky relativně krátká, nelze přehlédnout, že vypovídací hodnota zkoušky ve vztahu ke stavu žalované č. 1) při první nehodě je tímto časovým odstupem snížena. Na uvedeném nemůže nic změnit ani to, že nehoda byla předmětem trestního řízení, neboť orgány činné v trestním řízení nutně vycházely ze skutkových poznatků získaných policií na místě nehody, přičemž právě získání všech relevantních skutkových poznatků bylo jednáním žalované č. 1) významně ztíženo.

Z uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba byla ve vztahu k žalované č. 1) podána zcela důvodně, když žalobcem provedené vyčíslení jeho nároku má oporu v provedených důkazech a za situace, kdy byla žalovaná č. 1) opakovaně vyzívána k dobrovolné úhradě žalované částky, nevzbuzuje ani žalobcem tvrzené datum splatnosti 1.3.2011 žádné pochybnosti.

Podle § 517 odst. 2 občanského zákoníku tak má žalobce právo na zaplacení úroků z prodlení ve výši stanovené § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb. ve znění účinném v době vzniku prodlení, tedy ve výši odpovídající ročně v procentech výši repo sazby stanovené ČNB platné pro první den kalendářního pololetí, ve kterém prodlení vzniklo, zvýšené o sedm procentních bodů.

Ve vztahu k žalovanému č. 2) dovozuje žalobce oprávněnost svého nároku mimo jiné odkazem na ust. §§ 420 a 427 občanského zákoníku. Zde soud, ve shodě se zástupcem žalovaného č. 2) konstatuje, že uvedená ustanovení upravují odpovědnost za škodu, přičemž žalobou uplatněný nárok vyplývá z originárního postizního práva žalobce coby pojišťovny vůči pojištěnému a za splnění zákonných podmínek i vůči provozovateli vozidla, jde-li o

odlišné subjekty. Uvedený závěr ohledně povahy žalobou uplatněného nároku je v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, viz. např. rozsudek ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4321/2008. Protože žalobou uplatněný nárok není nároky z titulu náhrady škody, nelze na něj žalobcem citovaná ustanovení občanského zákoníku aplikovat.

Solidární povinnost provozovatele vozidla je podle ust. § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb. dána pouze ve vztahu k nároku podle odstavce 1 písm. b) (tedy, byla-li nehoda způsobena porušením základních povinností taxativně vymezených v ust. § 10 odst. 2 zák. č. 168/1999 Sb.), přičemž provozovatel se může solidární odpovědnosti zprostit, pokud prokáže, že nemohl jednání pojištěného ovlivnit.

Pro rozhodnutí má vzhledem k uvedenému zásadní význam to, zda žalovaný č. 2) byl provozovatelem škodícího vozidla ve smyslu shora uvedeného § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb. Při absenci zákonné definice pojmu „provozovatel“ v zákoně č. 168/1999 Sb. lze analogicky aplikovat definici obsaženou v ust. § 2 písm. b) zák. č. 361/2000 Sb. v účinném znění, podle kterého je provozovatelem vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem. Za situace, kdy žalovaný č. 2) svěřil vozidlo do výlučného užívání jiné osoby, nelze jej dle názoru soudu považovat za provozovatele ve smyslu ust. § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb. Z uvedeného vyplývá, že žalobcem tvrzený solidární závazek žalovaného č. 2) ve vztahu k povinnosti žalované č. 1) nemá oporu v žádném zákonném ustanovení a žaloba je ve vztahu k žalovanému č. 2) nedůvodná.

Nad rámce výše uvedeného je třeba upozornit, že v daném případě by žalobě ve vztahu k žalovanému č. 2) nebylo možno vyhovět ani v případě, že by byl považován za provozovatele škodícího vozidla. Uvedené vyplývá z citovaného ust. § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb., který zakládá solidární povinnost provozovatele pouze v případech, kdy byla nehoda způsobena porušením základní povinnosti týkající se provozu na pozemních komunikacích, což však v posuzovaném případě nebylo prokázáno. Dále je nepochybné, že i v takovém případě by se žalovaný č. 2) odpovědnosti zprostil podle ust. § 10 odst. 3 zák. č. 168/1999 Sb. in fine, neboť coby osoba zcela vyloučená z faktického nakládání s vozidlem nepochybně nemohl jakkoliv působit na jednání žalované č. 1)

Ze všech výše uvedených důvodů bylo žalobě plně vyhověno ve vztahu k žalované č. 1), zatímco ve vztahu k žalovanému č. 2) byla žaloba jako nedůvodná v plném rozsahu zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady procesního úspěchu vyplývající z ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Takto uložil žalované č. 1) nahradit žalobci náhradu nákladů řízení v jím požadované výši odpovídající pouze zaplacenému soudnímu poplatku, tedy v částce 17.880,- Kč.

Žalovanému č. 2), který byl ve věci zcela úspěšný, přiznal soud proti žalobci nárok na náhradu nákladů řízení v částce 50.336,- Kč sestávající z odměny advokáta dle § 7 bod 3 a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. MSp. č. 177/1996 Sb ve výši 40.400,- Kč, při paušální odměně 10.100,- Kč za jeden úkon a čtyřech úkonech právní služby (převzetí a příprava zastoupení; sepis vyjádření; 2x účast při jednání soudu), čtyř paušálních náhrad hotových výdajů dle § 13 odst. 3 vyhl. MSp. č. 177/1996 Sb. po 300,- Kč a 21% DPH z odměny advokáta, paušálních náhrad, cestovného a náhrady promeškaného času ve výši 8.736,- Kč. Náhradu nákladů řízení je žalobce podle § 149 odst. 1 o.s.ř. povinen zaplatit k rukám advokáta žalovaného č. 2).

Lhůta ke splnění povinností uložených tímto rozsudkem byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec prostřednictvím Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, a to písemně ve třech vyhotoveních.

V Jablonci nad Nisou dne 8. srpna 2013

Mgr. Jaroslav Kneř, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Vybíralová